

[Jytte Andersen]

geuddannelse. Selv om vi gerne vil have brudt med det kønsopdelte arbejdsmarked, kan vi ikke komme bort fra, at der her kan være tale om at imødekomme nogle pigers ønske om uddannelse, og så må vi tage slagsmålet med det kønsopdelte arbejdsmarked på det generelle plan.

Jeg har i forbindelse med dette forslag prøvet at kigge tilbage på, hvad der blev diskuteret, sidste gang Folketinget behandlede denne sag, også på grundlag af et SF-forslag. Der var faktisk nogle meget spændende synspunkter, som ministeren dengang – det var i 1984 – sagde at han ville kigge positivt på, og begrundelsen for, at der ikke var sket noget, var, at uddannelserne på dette tidspunkt kun havde ligget tre måneder i Undervisningsministeriet.

Det ene – og det kunne så være et bidrag til det udvalg, som ministeren netop orienterede om – er spørgsmålet om opskruningen af de forskellige adgangskrav på de forskellige uddannelsesinstitutioner, urimeligheden i den, og hvad der er gjort ved det. Hvis der ikke er gjort noget ved det, går jeg ud fra som en selvfølge, at det er med i det udvalgsarbejde, som ministeren har peget på.

Et andet punkt, som blev diskuteret dengang – og det er som sagt snart tre år siden – var efg-uddannelsen på social- og sundhedsområdet. Her er jeg bekendt med, at fagbevægelsen, hvad angår disse ting, har gjort sig færdig. Hvorfor sker der ikke noget? Hvor er forslaget fra de faglige organisationers side? Og hvornår kan der forventes at blive skabt et grundlag for en efg-uddannelse på social- og sundhedsområderne?

Når ministeren taler om, at den gamle 1.000-pladsaftale i det store og hele er opfyldt, så overrasker det mig, at Dansk Kommunal Arbejderforbund til Amtrådsforeningen kan lave en opgørelse, hvori de peger på, at sygeplejerskerne har fået forholdsvis flere uddannelsespladser i henhold til 1.000-pladsaftalen på sygehjælpernes bekostning. Det synes jeg under alle omstændigheder er lidt af et problem, og det er et politisk problem, fordi 1.000-pladsaftalen er en politisk aftale.

Det, de også peger på i denne opgørelse pr. 1. januar, er, at antallet af plejehjemsassistentuddannelsespladser faktisk er faldet, fordi amterne har skåret ned på uddannelseskapaciteten. Her synes jeg nok, at ministeren

bør skride ind, for det er en forkert udvikling, og det er under alle omstændigheder en fejlplafattelse, hvis man i amterne tror, at man kan sige: nu laver vi uddannelsespladser med den ene hånd, men skærer i øvrigt ned med den anden hånd. Jeg synes derfor nok, der er noget at se på i forbindelse med den eksisterende aftales realisering.

Det tredje, som jeg vil sige der også er et behov for at få kigget på, er, at Socialstyrelsen pr. 31. oktober kan opgøre, at der er indgivet 280 dispensationsansøgninger fra sygeplejeelever, som søger over i sygehjælperuddannelsen i stedet for. Hvad kan baggrunden være for, at 10 pct. af den samlede uddannelseskapacitet søger væk undervejs? Er det en forkert udvikling i selve uddannelsessystemet? Er det forkerte adgangskrav? Eller hvad er der i vejen? Det synes jeg under alle omstændigheder ministeren skulle forholde sig til.

Birgit Fogh-Andersen (KF):

Reelt har staten vel begrænsede muligheder for at blande sig i uddannelseskapaciteten inden for sygeplejerske-, sundhedsplejerske- og jordemoderuddannelserne, for det er jo amtskommunernes ansvar, at der er tilstrækkelig mange af disse kategorier, men det lykkedes alligevel regeringen i 1980 at få denne 1.000-pladsaftale – som allerede har været omtalt – igennem med de ansvarlige kommunale organisationer.

Jeg mener, at denne kvote stort set er opfyldt, og jeg synes, det var godt, at den også omfattede plejeassistenter og sygehjælper, for dem er der jo faktisk også god brug for inden for systemet, når det drejer sig om pleje af de syge og svage i samfundet. Så langt så godt.

Men der er stadig en stor udtalt mangel på sygeplejersker. Mange stillinger inden for sygehusektoren, på plejehjem og inden for hjemmeplejen er ikke besat med kvalificeret personale, og det er vanskeligt at skaffe vikarer til ferier, barselorlov, afspadsering osv.

Det er noget, der er føleligt over hele landet og ikke mindst i de områder, hvor der er en stor koncentration af mange meget gamle mennesker, sådan som vi f.eks. oplever det her i hovedstadsområdet.

Det er også rigtigt, at der ikke er mangel på unge, der gerne vil have en uddannelse til